

B.A. III (with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem VI
BA36B-9 - Home Economics : Child Development

P. Pages : 6

Time : Three Hours

GUG/W/16/5057

Max. Marks : 50

- Notes : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

1. Write the importance of intellectual development and write the factors affecting intellectual development. **10**

OR

Explain the concept of social development during early childhood. Write the factors influencing social development.

2. Write the types and objectives of discipline. **10**

OR

Define the Juvenile Delinquency and write the causes and remedies.

3. Write in short : **10**

- a) Write the factors affecting moral development.
b) Early childhood - Happiness and Hazards.

OR

- c) Motor skills during early childhood.
d) Play - importance and types.

4. Write in short : **10**

- a) Childhood behavioural problems - day dreaming and thumb sucking.
b) Parents child relationship.

OR

- c) The importance of rewards and punishment during early childhood.
d) Causes and remedies of infant mortality.

5. a) Choose the correct answer : **5**

- a) Spontaneous vocation done unbasefully is called -----
i) work   ii) sport   iii) advice

- b) Age group of early childhood is -----
i) 2-6   ii) 6-12   iii) 0-2
- c) Nail biting is ----- problem.
i) Behavioural   ii) Physical   iii) Social
- d) Integrated child development programme is -----
i) Nutrition education   ii) Adult education   iii) Moral education
- e) ----- is the age for changing the habit of using the left hand.
i) 8-10   ii) 12-16   iii) 2-4
- b) Match the following : 5
a) Infant Mortality	Question Age
b) Early childhood	Popular
c) Behavioural problem	Diseases
d) Leadership quality	Solving puzzles
e) Interest in childhood	Bed wetting

*****

B.A. III (with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem VI
BA36B-9 - Home Economics : Child Development

Time : Three Hours

Max. Marks : 50

- सूचना :- 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. बुद्धी विकासाचे महत्व सांगून त्यावर परिणाम करणारे घटक लिहा ? 10

किंवा

पूर्वबाल्यावस्थेतील बालकाचा सामाजिक विकास ही संकल्पना स्पष्ट करून सामाजिक विकासाला प्रभावित करणाऱ्या घटकासंबंधी लिहा.

2. शिस्तीचे उद्देश सांगून प्रकाराबद्दल सविस्तर लिहा. 10

किंवा

बालगुन्हेगारीची व्याख्या कारणे, व उपाय लिहा.

3. थोडक्यात लिहा. 10

- अ) नैतीक विकासावर परिणाम करणारे घटक लिहा.
ब) पूर्वबाल्यावस्थेतील आनंद व धोके याबद्दल लिहा.

किंवा

- क) पूर्वबाल्यावस्थेतील कारक कौशल्ये लिहा.
ड) खेळाची व्याख्या व प्रकार लिहा.

4. थोडक्यात लिहा. 10

- अ) वर्तनसमस्या - दिवास्वप्न बघणे व अंगठा चोखणे
ब) पालक बालक संबंध

किंवा

- क) पूर्वबाल्यावस्थेत बक्षीस व शिक्षेचे महत्व.
ड) बालमृत्युची कारणे व उपाय

5. अ) योग्य पर्याय निवडा

5

- अ) कोणताही हेतू मनात न ठेवता केलेली स्वंयस्फुर्त क्रिया म्हणजे ----- होय.
i) काम ii) खेळ iii) सल्ला
- ब) पूर्वबाल्यावस्थेचे वय ----- आहे.
i) 2-6 ii) 6-12 iii) 0-2
- क) नखे कुरतडने ही ----- समस्या होय.
i) वर्तन ii) शारीरिक iii) सामाजीक
- ड) एकात्मीक बालविकास योजना हा ----- कार्यक्रम आहे.
i) आहारविषयक ii) प्रौढशिक्षण विषयक iii) नैतीक शिक्षण विषयक
- इ) हस्तता (डावखोरेपणा) च्या दृष्टीकोनातून ----- हे वय महत्वाचे आहे.
i) 8-10 ii) 12-16 iii) 2-4
- ब) जोडया लावा.
- अ) बालमृत्यु प्रश्नविचारण्याचे वय
ब) पूर्वबाल्यावस्था लोकप्रियता
क) वर्तन समस्या आजार
ड) नेतृत्व गुण कोडी सोडविणे
इ) बालावस्थेतील रुची बिभाना ओला करणे

*****

B.A. III (with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem VI
BA36B-9 - Home Economics : Child Development

Time : Three Hours

Max. Marks : 50

- सूचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य ।
2. सभी प्रश्नों को समान अंक ।

1. बुद्धीविकास (Intellectual development) का महत्व और प्रभावित करनेवाले तत्व लिखिये । 10

अथवा

पूर्वबाल्यावस्था के बालकों का सामाजिक विकास सह संकल्पना को स्पष्ट करके सामाजिक विकास को प्रभावित करनेवाले कारक लिखिये ।

2. अनुशासन के उद्देश और प्रकार लिखीए । 10

अथवा

बालअपराध परीभाषा कारण तथा उपाय लिखिए ।

3. संक्षेप में लिखिए ।

10

- अ) नैतिक विकास को प्रभावित करनेवाले तत्व लिखिये ।
ब) पूर्वबाल्यावस्था में आनंद तथा धोके लिखिये ।

अथवा

- क) पूर्वबाल्यावस्था के कारक कौशल्य लिखिये ।
ड) खेलोंकी (Play) परीभाषा और प्रकार लिखिये ।

4. संक्षेप में लिखो :

10

- अ) वर्तनात्मक समस्या - दिवास्वज (Day-dreaming) तथा अंगुठा चुसना
ब) पालक-बालक संबंध

अथवा

- क) पूर्वबाल्यावस्थामें पुरस्कार तथा सजा (punishment) का महत्व
ड) बालमृत्यु - कारण तथा उपाय ।

5. अ) उचीत पर्याय चुनिए ।

5

- अ) कोई भी हेतु मन मे रखते हुये किए जानेवाली क्रिया मतलब ----- है ।
i) काम ii) खेल iii) सल्ला
- ब) पूर्वबाल्यावस्था की आयु ----- है ।
i) 2-6 ii) 6-12 iii) 0-2
- क) नाखून चबाना यह ----- समस्या है ।
i) वर्तन ii) शारीरिक iii) सामाजीक
- ड) एकात्मिक बालविकास योजना यह ----- कार्यक्रम है ।
i) आहार शिक्षापर ii) प्रौढशिक्षापर iii) नैतीकशिक्षापर
- इ) हस्तान निवारण के लिये ----- यह आयु महत्वपूर्ण है ।
i) 8-10 ii) 12-14 iii) 2-4

ब) जोड़ी बनाईए ।

5

- अ) बालमृत्यु प्रश्न पुछनेकी आयु
- ब) पूर्वबाल्यावस्था लोकप्रियता
- क) वर्तन समस्या बिमारी
- ड) नेतृत्व गुण पहेलिया बुझाना
- इ) पूर्वबाल्यावस्थाकी रुची बिस्तर गिला करना

*****